

СТАНОВИЩЕ

от проф. Бистра Димитрова Костова, дф

Катедра: „Технология на лекарствените средства с биофармация“,

Фармацевтичен Факултет, Медицински Университет-София

Външен член на Научно Жури съгласно Заповед № Р-109-68/28.01.2026 на Ректора на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност **„ПРОФЕСОР“** в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.3. „Фармация“ и научна специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“, с кандидат доц. **Величка Йорданова Андонова, дф.**

На обявения конкурс за **„ПРОФЕСОР“** по „Технология на лекарствените форми и биофармация“ са представени документите на единствения участник доц. **Величка Йорданова Андонова, дф.** Конкурсът е обявен по надлежния ред и е публикуван в „Държавен вестник“, брой **102** от **28.11.2025** г.

I. Кратки биографични данни и активности на кандидата

Величка Йорданова Андонова е родена на 19.07.1973 г., гр. Пазарджик. През 1996 г. се дипломира като магистър фармацевт във Фармацевтичен Факултет на МУ - София. През 2012 получава диплома за придобита специалност „Технология на лекарствата с биофармация“. През 2014 г. защитава докторска дисертация по научната специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“ като самостоятелен докторант към Катедра „Фармацевтични науки“, МУ - Пловдив. Академичното и развитие започва в Катедра „Фармацевтични науки“, МУ – Пловдив, където последователно заема длъжностите „асистент“ и „главен асистент“ от 2005 до 2018г. От 03.09.2018 г. заема академична длъжност „доцент“, специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“, Катедра „Фармацевтични технологии“, МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, където работи и до настоящия момент. Величка Йорданова Андонова притежава и значими допълнителни квалификации, като: „Оценка на безопасността на козметични продукти“, „Дизайн на научни изследвания и статистически анализи“, „Иновативни образователни технологии“, както и обучение по защита и хуманно отношение към опитни животни. Осъществена е и тримесечна международна изследователска мобилност в Universitatea Ovidius din Constanța, Румъния.

Членува в множество български и международни научни организации. Владее английски и руски език.

За конкурса доц. Величка Андонова е представила необходимите документи съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав и правилника на МУ-Варна за неговото прилагане.

II. Оценка на научната активност на кандидата

Доц. Величка Андонова представя за конкурса следните си научни трудове:

- хабилитационен труд – 10 научни публикации – 165.81 точки (минимум 100);
- научни публикации – 20 (двадесет), от които 17 с импакт фактор - 242.22 точки (минимум 200). Представени са и 3 (три) публикации с импакт фактор извън минималните наукометрични изисквания за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“;
- *h-index* по Scopus или Web of Science – 13 (тринадесет) (минимум ≥ 5), като към днешна дата вече е 14 (четиринадесет);
- публикувано университетско учебно пособие – 5 (пет) броя – 27.33 точки;
- участия в международни научни форуми – 43 (четирийсет и три) у нас и 12 (дванадесет) в чужбина;
- ръководство и участия в научни проекти – 3 (три) – 75 точки;
- съгласно предоставената информация, кандидатката участва в конкурса с 30 (тридесет) цитата по Scopus – 450 точки (минимум 300).

От представените 33 научни публикации – 30 са в реферирани международни списания, 24 са в списания с импакт фактор. Общият импакт фактор на цялата научна продукция на кандидата след заемане на АД „доцент“ е 93.1. Този показател както и данните, че представените в конкурса работи са цитирани 374 пъти, въпреки че доц. Андонова участва в конкурса с 30 цитата, показва сериозна научна значимост на представените изследвания, което се потвърждава и от това, че голяма част от публикациите са в много престижни списания в областта на фармацевтичната наука, а именно: Current Pharmaceutical Design, Pharmaceuticals, Gels, Pharmaceutics, Pharmacia.

След подробен анализ на публикациите за участие в конкурса, представени от доц. Величка Андонова, могат да се направят следните обобщения по отношение на научните приноси: могат да се отдиференцират няколко основни направления, които са преимуществено в областта на изследване на биологично активни вещества от природен произход и аквакултури, специфично доставяне на лекарствени и биологично активни молекули чрез наноструктурирани системи, както и осигуряване на стабилността и повишаване на ефективността на различни видове лекарствени форми.

❖ *Формулиране на дермални и козметични продукти с включени биологично активни вещества от природен произход (публикации В4: 1, 2, и 10)*

Доставянето на биологично активни вещества е важна задача за съвременната технологична наука, поради големите предизвикателства, свързани с тяхната стабилност, бионаличност и възможност за стандартизация. В това направление, научните изследвания и приноси на кандидатката са свързани със създаване на бигелове като носители на екстракт от *Hypericum perforatum L.*, които показват подобрена ефективност по отношение на заздравяване на порезни рани. Разработени са и мицеларни системи за доставяне на α -

бизаболол, като са определени оптималните характеристики, осигуряващи запазването на антимикробната и фунгицидната му активност. Важно е да се отбележи, че предложените състави имат потенциал за практическо приложение, което дава един приложен характер на приносите в това направление.

❖ *Специфично доставяне на лекарствени и биологичноактивни молекули чрез наноструктурирани системи (публикации от В4: 4, 5, и 6 и от Г7: 1, 2, 3, 6, 8, 9, 13, 17)*

Работите в това направление са много значими и представляват основна част от представените публикации. Едната част от изследванията е фокусирана върху разработване на липидни наноносители за екстракт от *Hypericum perforatum L.* с цел да се подобри стабилността и терапевтичната му ефективност. Разработени са различни липидни наноструктури, като са изведени оптимални състави с висока ефективност на натоварване, установен микробициден и антивирусен ефект. Наблюдавано е запазване на стабилността на получените частици за период от 1 година. Формираните наноструктури са използвани за получаването на гелни форми за дермално приложение, като обещаващите резултати показват, че това технологично решение води до разгръщане на цито-/хепатопротективния потенциал на биологично активните вещества и показва много добър ранозаздравяващ ефект при проведени изследвания върху мъжки плъхове *Wistar*.

Другата част от изследванията е съсредоточена върху получаване на сребърни наночастици и техни конюгати, като фокусът пада върху оптимизиране метода на получаване и подобряване на стабилността. Конюгацията на сребърните наночастици с хлорхексидин води до потенциране на ефектите спрямо *S. aureus* и *C. albicans* и синергизъм срещу *E. coli* при използваните минимални потискащи концентрации, което е значителен успех от терапевтична гледна точка.

❖ *Специфично назално и оромукозно доставяне на терапевтични молекули (публикации Г7: 4, 11 и Г8: 1, 3)*

Назалният път на въвеждане в последните години представлява потенциална терапевтична възможност за оптимизиране на терапията и в тази връзка изследванията на доц. Андонова са свързани с включването на показаните конюгати на сребърни наночастици с хлорхексидин в „*in situ*“ термогел за назално приложение. Резултатите са перспективни и показват много добри биофармацевтични характеристики на получената лекарствена форма и осигурени антиинфекциозни свойства. Разработена е и система за назално доставяне на леводопа, с включен α -бизаболол, който подобрява пенетрацията на лекарственото вещество, като по този начин дава възможност за повишена терапевтична ефективност.

❖ *Извличане и приложение на биологично активни вещества от аквакултури (публикации В4: 8 и Г7: 5, 15 и 16)*

Основен принос в това направление е определянето на биологично активни вещества от българските *Arthrospira platensis* и *Chlorella spp.*, които могат да бъдат

използвани като естествени стабилизиращи агенти при физично-нестабилни системи. Модифициран е и методът на получаване на *фикоцианин* от *Arthrospira platensis* и е приложен интегриран подход за предварителна оценка на активността и цитотоксичността му. Много положителен факт е, че са изследвани възможностите му за включване в различни лекарствени форми, в резултат на което е предложено перорално въвеждане на модифицирано освобождаващи системи, с оглед повишаване на бионаличността и терапевтичните му възможности.

- ❖ *Осигуряване на физичната стабилност на течни и полутвърди лекарствени форми (публикации В4:3, 7, 9 и публикация № 3 от пълнотекстовите публикации в научни списания и сборници, извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „професор“ от академичната справка)*

Приносителите в това направление са в няколко области. Разработена е течна лекарствена форма, стабилизирана с природни полимери, с включен нитрофурантоин, без консерванти, което е принос с голяма практическа стойност. Предложени са и термодинамично стабилни системи, които се самоемулгират във водна среда с ниско рН до микроемулсии. Разработени са козметични кремове на база на различни природни масла, които са изследвани и оптимизирани по отношение на технологичните и биофармацевтичните си характеристики.

На база на проведените анализ на публикационната активност на доц. Величка Андонова, може да се обобщи, че тя провежда целенасочени научни изследвания в една от най-бурно развиващите се и перспективни области на фармацевтичната технология, свързана с разработването и оптимизирането на системи за доставяне биологично активни вещества и предлага значими технологични решения, които могат да подобрят ефективността на терапията.

III. Учебно-преподавателска активност

Доц. Величка Андонова участва в катедра „Фармацевтични технологии“, като за последните 4 години има учебна натовареност от 1643 часа, формирана от лекционните курсове по дисциплините „Технология на лекарствените форми“, „Биофармация и фармакокинетика“ и „Радиофармация“ за студентите от специалност „Фармация“; по „Технология на лекарствата с биофармация“ в специалност „Помощник-фармацевт“; „Технология на производството на козметични продукти“ за специалност „Козметология“; „Лекарствени форми и иновации“ за специалност „Трансфер на технологии и иновации във фармацията“, както и курсове, свързани с дигиталното здравеопазване, 3Д-печат и приложението на нанотехнологиите и наномедицината в съвременното фармацевтично и биомедицинско образование.

Под ръководството на доц. Андонова се обучават дипломанти, специализанти и докторанти. Тя е научен ръководител на 10 докторанти, от които трима вече успешно са защитили докторантурите си.

IV. Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и количествените критерии и наукометричните показатели съгласно ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в МУ–Варна за заемане на академичната длъжност „професор“

Представените данни показват не само съответствие с нормативно установените изисквания, но и същественото им надвишаване по основните групи показатели:

Група от показатели	Съдържание	„Професор“ (минимален брой точки)	Доц. Величка Андонова (брой точки)
А	Показател 1	50	50
В	Показатели 3,4	100	165.81
Г	Показатели 7÷8	200	242.22
Д	Показатели 10÷12	300	450
Е	Показатели 13÷22	100	252.33
Общо		750	1160.36

V. Заключение

Направеният анализ на научните и преподавателски активи на доц. Величка Андонова, дф, показва, че те **ОТГОВАРЯТ** напълно на изискванията съгласно нормативната уредба от ЗРАСРБ и качествените и количествени критерии за заемане на академична длъжност „**ПРОФЕСОР**“, посочени в Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет-Варна:

1. Има придобита ОНС „доктор“ по фармация през 2014 г.
2. Има изявена преподавателска дейност.
3. Наукометричните ѝ показатели надвишават значително количествените критерии, заложен в ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му на МУ-Варна (при изискуем минимум за общ брой точки – 750, кандидатката е представила документи за **1160.36** точки).

Поради гореизложеното, убедено давам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка и предлагам на членовете на научното жури да подкрепят присъждането на академичната длъжност „**ПРОФЕСОР**“ на доц. Величка Йорданова Андонова, дф, по професионално направление 7.3 „Фармация“, научна специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“.

19.03.2026

София

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

проф. Бистра Костова, дф